

Žene i ovaj suludi svijet

Slavna hrvatska spisateljica Irena Vrkljan napisala je zbirku priča "Žene i ovaj suludi svijet", finu i nježnu knjigu o melankoliji, gubicima, šutnji... Knjigu iz perspektive izvanvremenske žene kod koje je ljubav ostala samo u krhotinama, više u popisu gubitaka, nego u realnosti

Knjiga "Žene i ovaj suludi svijet" velike hrvatske pjesnikinje i prozaistice Irene Vrkljan donosi sedam pripovijesti o sedam različitih ženskih života, kojima je zajednički "ovaj suludi svijet".

Predstavljajući knjigu, teoretičarka književnosti Andrea Zlatar je istaknula: "Godine su nataložile iskustvo i na jedan neobični način, učinile Irenu Vrkljan izvanvremenskom pripovjedačicom: ona može biti tridesetpetogodišnja usamljena žena, majka koja ne može zaštititi dijete, djevojka koja nije sigurna u životne izbore. Ona može biti svaka od tih perspektiva, a u knjizi 'Žene i ovaj suludi svijet' Irena Vrkljan postaje pripovjedno tijelo sastavljeno od svih tih različitih perspektiva, ona je - sve one u jednom pripovjednom 'snopu'. U pričama 'Žene i ovaj suludi svijet', ljubav je samo negdje na rubovima, u krhotinama, više u popisu gubitaka. Kao autorica bezglasno ponavlja stihove američke pjesnikinje Elizabeth Bishop o umijeću gubljenja:

Izgubi nešto svakoga dana. Prihvati smetenost

Zbog izgubljenih ključeva, uzaludno potrošenog sata. Umijeće gubljenja nije teško naučiti.", zaključila je Andrea Zlatar, citirajući Bishopovu.

O autorici: Irena Vrkljan - pjesnikinja, prozaistica, radiodramatičarka, esejistica, prevoditeljica, djeluje na hrvatskoj književnoj sceni već više od pedeset godina. Svoj uspješan književni i umjetnički put započela je u okviru generacije krugovaša, kojima pripada i dobno i poetički. Pedesetih i šezdesetih godina prošloga stoljeća, od zbirke "Krik je samo tišina" (1954.) do zbirke "Doba prijateljstva" (1963.), piše poeziju blisku nadrealističkim postulatima da bi se od zbirke "Soba, taj strašni vrt" (1966.), okrenula analitici egzistencije, autorefleksiji i subjektivnoj gnoseologiji. Potom slijedi duga faza umjetničke inkubacije, obilježena unutarnjim i vanjskim egzilom - prelaskom u Berlin, u drugi jezik i kulturu. Poetički zaokret naznačuje zbirka "U koži moje sestre" (1982.) s rasutim identitetom, ressentimentom i inventurom vlastite intime kao novim i trajnim tematskim opsesijama. Te će opsesije puni umjetnički oblik i estetski kapital dobiti u autobiografskom romanu "Svila, škare" (1984.) u kome se pričom o vlastitu životu i

fragmentima tuđih biografija otkriva specifičan senzibilitet, topika i retorika ženskog pisma. Potraga za vlastitim identitetom, prepoznavanje sebe u tuđim biografijama, naporan proces samospoznavanja i samopotvrđivanja kroz umjetničku kreaciju, kroz pisanje shvaćeno kao terapijsko sredstvo u oslobađanju od tereta prošlosti i u osobnoj katarzi, obilježiti će romane "Marina ili o biografiji" (1987.), "Berlinski rukopis" (1988.) i "Dora, ove jeseni" (1991.).

S romanom "Svila, škare" ta djela karakteristične fragmentarne strukture čine autobiografsku tetralogiju u kojoj se dijelovi međusobno dopunjuju, objašnjavaju i bogate stalno novim podacima. Putovanje prostorima prošlosti i intime, prizori osobne i obiteljske drame koje pažljivo i bez autocenzure bilježi olovkom pamćenja, obilježiti će i esejijsku prozu "Naše ljubavi, naše bolesti" (2004.). Umjetničku i intelektualnu znatiželju zadovoljila je povremenim izletima u žanr kriminalističkog romana, kao što su "Posljednje putovanje u Beč" (2000.) i "Smrt dolazi sa suncem" (2002.). No introspektivna djela o diseminaciji ženskog subjekta, o osjećaju neukorijenjenosti, o prošlosti koja opterećuje sadašnjost, o žudnji i slobodi pisanja, koje u njezinu slučaju postaje *conditio sine qua non* egzistencije, ostat će temeljno obilježje spisateljske poetike Irene Vrkljan. O tome svjedoče i romani "Zelene čarape" (2005.) i "Sestra, kao iza stakla" (2006.). Velikim i estetski respektabilnim opusom, od mladenačke nadrealističke poezije do autobiografske proze prepoznatljiva narativnog rukopisa, Irena Vrkljan ugradila je svoj trajan doprinos u hrvatsku književnost i kulturu. 2005. godine njezin rad okrunjen je i nagradom "Vladimir Nazor" za životno djelo.